

Højhus med gyldne striber bryder plan

Nyt laboratorium på Danmarks Tekniske Universitet bryder på flere måder med Koppel-parrets gamle plan for campus. Ind træder en ny tidsalder med den gyldne bygning, der skal tiltrække topforskere og kaste glans og sexappeal over den hårde naturvidenskab.

ARKITEKTUR

DTU Biosustain. Laboratoriebygning på DTU, Lyngby. Bygning 220. Bygherre: DTU. Arkitekt: Vilhelm Lauritzen Arkitekter. Ingeniør: Moe. Landskab: GHB. Størrelse 12.000 m². 250 ansatte. Pris: 300 millioner kroner.

På første sal står en montre med en stor glasskulptur af en E-colibakterie. Sådan en er i levende live en uønsket fætter, når det kommer til fødevarer og drikkevand, men inde i vores tarme er de højt ønskværdige, og i et klart materiale og en påfugls størrelse viser den sig at være en helt skøn skabning.

KARSTEN R.S. IVERSEN

På laboratoriet Biosustain på DTU ser man da også lyst på mikrolivet. Her forsker man i at producere bæredygtige kemikalier og medicin gennem levende cellefabrikker.

Det kan vise sig at være godt for miljø og kroppe og ikke mindst forbundet med endog meget store økonomiske landvindinger at gøre fremskridt på dette felt. Her er der bogstaveligt talt penge i lortet.

Og det afspejler bygningen. Man har formået at tiltrække førende international forskerkraft, og Novo Nordisk Fonden har skudt penge i huset. Ikke at det er blevet ekstravagan, men sammenholdt med Eva og Nils Koppels stramme campusplan fra 1960 med et modulsystem af parallelle længer i en afdæmpet arkitektur i gule mursten og horisontale vinduesbånd med sorte trærammer stikker den af på alle leder og kanter.

ALENE DET AT bygningen er rejst op på højkant, er et brud med Koppel-systemet. At den tilmed orienterer sig på tværs af længerne i nord- og sydgående retning, er et andet. Selv om facadens sorte aluminiumsplader med lodrette guld-elskserede bånd spiller på farvekoden i Koppels nøgterne længer, er der meget stor forskel i allusionerne. Den blanke overflade får det nye hus til at fremstå for området overraskende Gucci-lækkert.

De gamle ydmyge bygninger ragede ikke højere op end tre etager, da de ikke måtte være synlige over beplantningen set fra Eremitageslottet i Dyrehaven. Nu bliver der opført dobbelt så høje bygninger på campus.

Bruddet med Koppel-planen er uigenkaldeligt. Den udviskes år for år i den 4,5 milliarder store ombygning og fortætning af universitetet. I stedet for det store åbne landskabelige campus i fire kva-

GUCCI-LÆKKERT. Øverst den offentligt tilgængelige gyldne passage med en rød kantine. De øvre etager er kun for medarbejdere og kræver særligt adgangskort. Mellem indre lysgårde findes gennemlyste mødekortorer og passager mellem laboratorier og kontorer. Bygningen er opdelt i to parallelle skiver, hvor kontorerne ligger i den lette side løftet op på søjler.

Foto: Stammers Kontor

dranter – et for hvert oprindelige institut – vokser et tættere bebygget mere urbant rum frem opdelt i 19 institutter.

Men den største kvalitet i Koppels anlæg var nu hverken dens fire rationelle kvadranter eller de ens lave længehuse, som alligevel var alt for tørre, indadvendte og monotone. Kvaliteten lå i deres samspil med Edith og Ole Nørlyngs mesterlige bearbejdning af landskabet mellem husene.

Landskabet er som bebyggelsen et barn af sin tid med en stram næsten barok betvingelse af naturen, men rummer også en stor rigdom i sin nu modne bevoksning. Der er en rig materialitet og fornemmelse for en menneskelig skala i dens svære støttemure, der formidler springene i terrænet, hvor smalle sprækker rummer trappeløb, hvor man kom-

mer helt tæt på murene. Den meget åbne landskabskarakter vil nødvendigvis blive ændret undervejs i fortætningen, og man vil i mindre grad komme udenfor, når man bevæger sig mellem afdelingerne. De nye bygninger er nemlig ofte en del af infrastrukturen, sådan at de nederste etager tilbyder offentlige gennemgangsrum.

SÅLEDES OGSÅ i den nye biosustain-bygning. Den optager et niveauspring i sig og åbner ud mod nord i en dobbelthøj etage. Her findes en knaldrød offentlig kantine, hvor unge forskerspirer kan gøre sig håb om at mænge sig med kanonerne fra højere oppe i huset.

På nær materialerne er bygningens ydre mere eller mindre dikteret af omstændighederne. Klemte inde mellem andre

huse er den som en tiltrængt prop og et tårn med til at definere områdets centrale plads, Kemitovet. Under jorden var der et kældersystem, som arkitekterne skulle tage hensyn til, og med krav til stabiliteten i laboratorierne var der ikke mange andre måder tilbage at udforme bygningsprogrammet på end som to parallelle sammenstillede skiver.

Indeni er der flydende forløb mellem laboratorier og kontorer på tværs af en række lyse atrier. Gennemsigtheden i hverdagen er blevet god latin, selv i hemmelige forskningslaboratorier. Koppels huse leverede derimod mørke korridorer og lukkede døre. Her er der glasvægge og kig mellem etagerne. Men kun for dem der lukkes ind. Det kræver adgangskort at blive indlemmet i dette åbne dagslys.

karsten.iversen@pol.dk

FAKTA

DTU UNDER OMBYGNING

DTU blev anlagt i 1960 på en slette i Lyngby. Arkitekterne var Nils og Eva Koppel, der udlagde campus i en enkel struktur af længehuse. Rundt om skabte landskabsarkitekterne Edith og Ole Nørlyng et vildt skovbælte og en parklignende beplantning mellem husene og finere haver i gårdrum. Over ti år frem til 2021 bliver der investeret 4,5 milliarder kroner i nye bygninger for at gøre DTU til et af verdens førende forskeruniversiteter.

Man kan roligt vælge Charles Darwin som et af sine forbilleder

Hanne Strager har skrevet en elementært spændende bog om Darwin. Teksten er levende, illustrationerne forbilledlige og emnet vigtigt. Gør plads under træet!

BOGER

Hanne Strager: Et beskedent geni. Historien om Darwins liv og ideen, der forandrede verden. Gyldendal. 287 sider. 299,95 kr. Har du Pluskort, får du 15 procent rabat på lagerførte bøger i Boghallen eller fri levering hos Saxo.com. Læs mere på politiken.dk/plus

Tænk at få en idé, som ingen andre har fået før, endda en idé som ender med at revolutionere verden.

leder, for han var, som titlen på biologen Hanne Stragers fine og engagerende bog netop bemærker, et beskedent geni.

Gennem hele sit liv var Charles som så mange andre naturhistorikere optaget af nærkontakt med den zoologiske og botaniske virkelighed (hvilket herligt ord: naturhistorie), men det var hans evne til at samle sine iagttagelser i helt nye hypoteser, som for alvor imponerer.

Han så det samme som alle andre, men han grublede mere end de fleste og opdagede sammenhænge, som andre slet ikke overvejede. Eller rettere: De fleste andre, for faktisk var der én, biologen Alfred R. Wallace, som havde fået den samme tanke. Darwin anerkendte sammenfaldet ligesom Hanne Strager, der meget sympatisk gør et nummer ud af at inddrage Wallace i fremstillingen.

HANNE STRAGER fører begejstret og kompetent læseren gennem hele historien,

fra de videnskabelige landvindinger til de ideologiske og religiøse stridigheder og tilbage til Darwins personlighed og private liv.

Hanne Stragers bog er et vigtigt bidrag til den kamp mod religiøs formørkelse, som igen er blevet aktuel

ler som en manifestation af Satan selv! Da Darwin i 1844 havde samlet sine tanker og indset, at arterne ikke kunne være skabt én gang for alle, erkendte han over for en ven, at det »føltes som at tilstå et mord«.

Hanne Stragers beskrivelser og diskus-

sioner viser, hvorfor Darwin følte, som han gjorde. Med et imponerende og fornøjeligt udblik til den verden, Darwin virkede i, skildrer hun de første faser i evolutionsteoriens kulturhistorie.

Senere i bogen træder personen Charles Darwin i baggrunden, og hans moderne arvtagerer får plads. Roden er stadig solidt plantet i den godmodige englænders arbejdsværelse i Down House, men evolutionsbiologer, genetikere, palæontologer, biologer og mange andre slider i dag med at nuancere analyserne og blive klogere på livet selv.

Kreationister og tilhængere af 'intelligent design' har, som Hanne Strager viser uden at ryste på hånden, tabt den intellektuelle kamp for længst, selv om de ikke har opdaget det.

Om de også taber den politiske batalje, får tiden vise. Hanne Stragers bog er et vigtigt bidrag til den kamp mod religiøs formørkelse, som igen er blevet aktuel.

BOGEN ER velskrevet, elementært interessant, sine steder rørende, andre steder spændende. Først som sidst er der dog tale om en solid introduktion til det kapitel i forskningshistorien, som for alvor gjorde os i stand til at forstå os selv som mennesker.

Darwin indskrev mennesket i naturen på et tidspunkt, hvor det ellers var almindeligt at placere mennesket over naturen, og Hanne Strager har med sin bog gjort en stor indsats for at indskrive Darwin i den almindelige interesserede læsers bevidsthed.

En ting er dog gået helt galt: På titelbladet benyttes en engelsk genetiv-apostrof i en dansk tekst, en uskik, som landets største forlag må kunne undgå.

Men teksten er levende, illustrationerne forbilledlige og emnet vigtigt. Gør plads under træet!

MIKAEL ROTHSTEIN
kultur@pol.dk